THE INSTITUTE FOR ADVANCED STUDIES OF WORLD RELIGIONS

FILM—STRIP NO.
MBB—1971— 107 —46

BUDDHIST SANSKRIT MANUSCRIPTS

IASWR

MICROFILM PROJECT MBB - 11

MBB-1973-107
1. Film strip number

36
2. Source

HEVAJRADĀKINĪJĀLASAṂVARA
3. Title

HEVAJRADĀKINĪJĀLAMAHĀŚRĪTANTRARĀJA

4. Additional titles, shortened forms of title, etc.

N.S. + 880 = A.D.
5. Year in which MS was copied (Nepali Samvat and Christian Era)

6. Name of Scribe

NEPĀLĪ PAPER
7. Material (Palm leaf, etc.)

NEWĀRĪ
8. Script

8 cm. x 20 cm.
9. Size

6
10. Lines to a page

61
11. Number of leaves in complete work

12. Missing leaves

13. Author and Date of composition (if given)

22
14. Number of Chapters

15. Remarks The Philosophy of the deity, Hevajra with practicle knowledge.

January 14, 1973
Date photographed

IASWR

MICROFILM PROJECT MBB – II

CONTENTS

Chapter 1,	VAJRAKULA	4 B 3
,, 2,	MANTRA	8 B 3
,, 3,	DEVATĀ	10 B 4
,, 4,	ABHISEKA	11 B 5
,, 5,	TATTVA	13 B 1
,, 6,	CARYĀ	15 B 3
,, 7,	CCHOMĀPĪTHA	17 B 5
,, 8,	YOGINĪCAKRA	21 B 6
,, 9,	VIŚUDDHI	23 B 4
,, 10,	ABHIṢEKA	27 A 1
,, 11,	VAJRAGARBHĀBHISAMBODHI	28 A 3
,, 12, (1)	DVITĪYAKALPE PRATIṢṬHĀ	29 A 6
,, 13, (2)	SIDDHINIRNAYA	34 A 5
,, 14, (3)	SANDHYĀBHAṢANA	40 A 1
,, 15, (4)	MUDRANAPINḌĀRTHA	47 B 5
,, 16, (5)	HEVAJRĀDYUDAYA	53 A 2
,, 17, (6)	HEVAJRAPAṬAVIDHĀNA	54 A 2
,, 18, (7)	HEVAJRABHOJANA	55 A 3
,, 19, (8)	HEVAJRAVINAYA	56 A 3
20, (9)	SAMPUṬA	
,, 21, (10)	HEVAJRAJĀPA	57 A 1
,, 22, (11)	SAHAJĀROHAYOGA	61 A 4

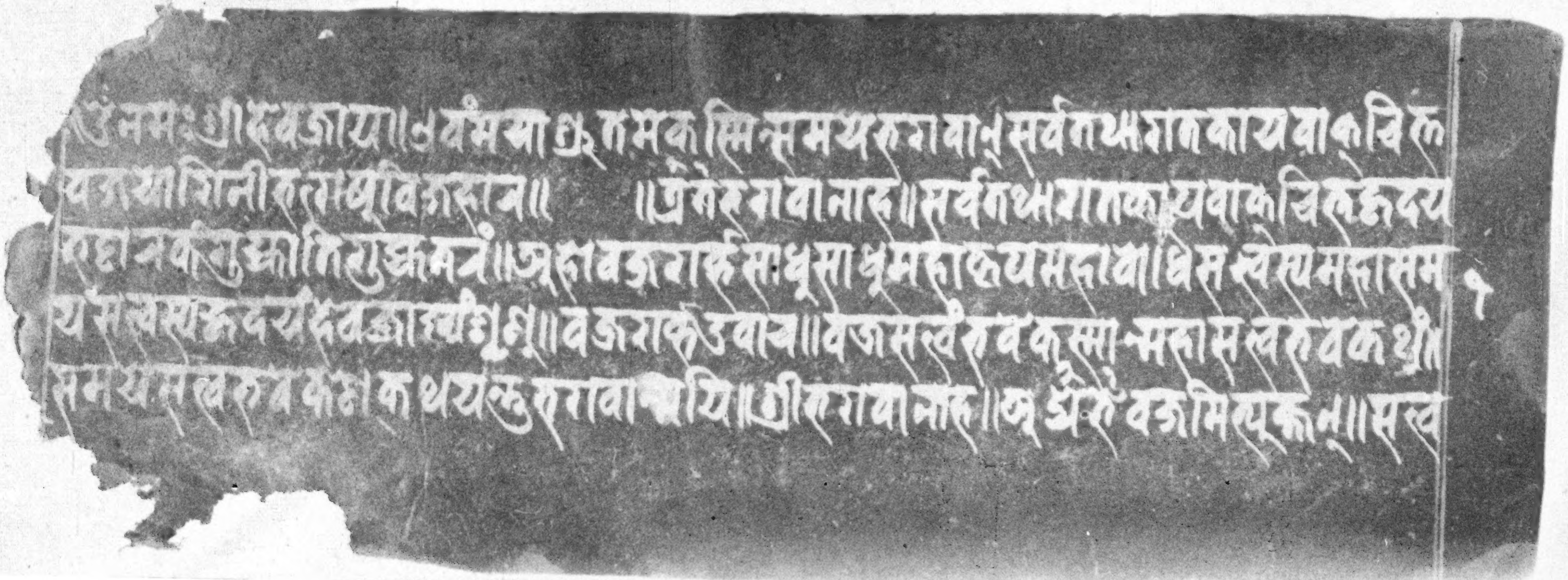

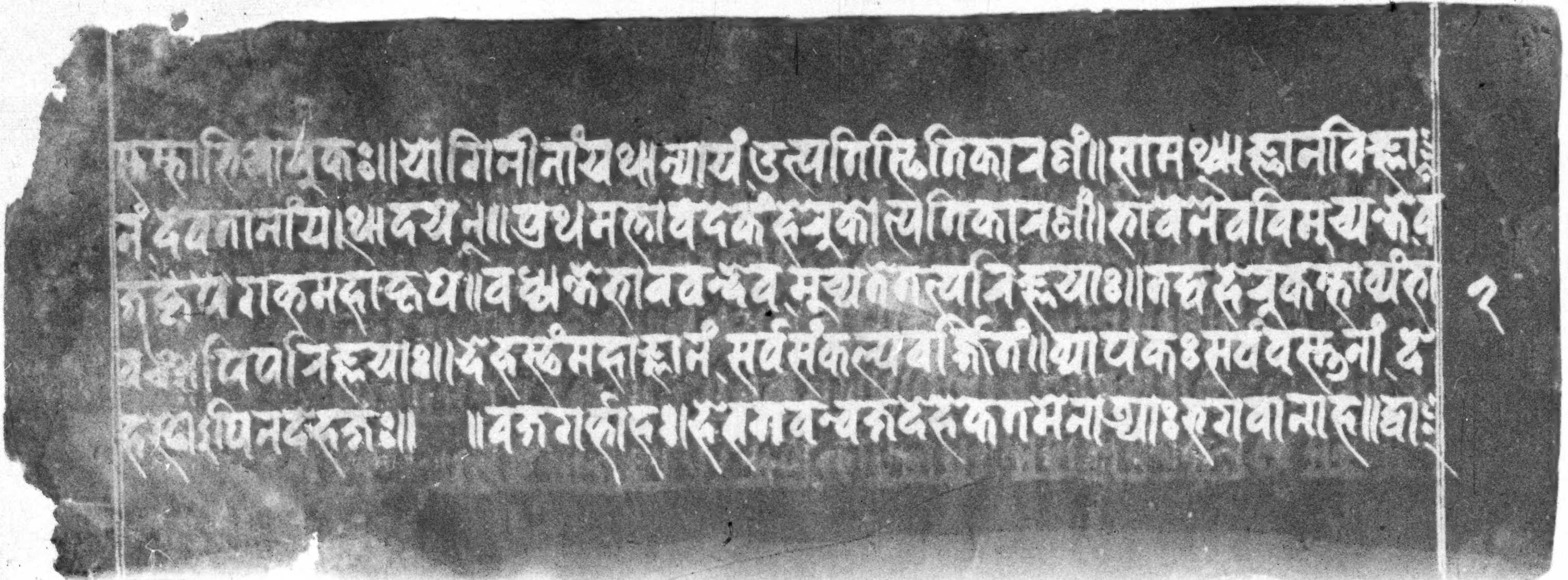

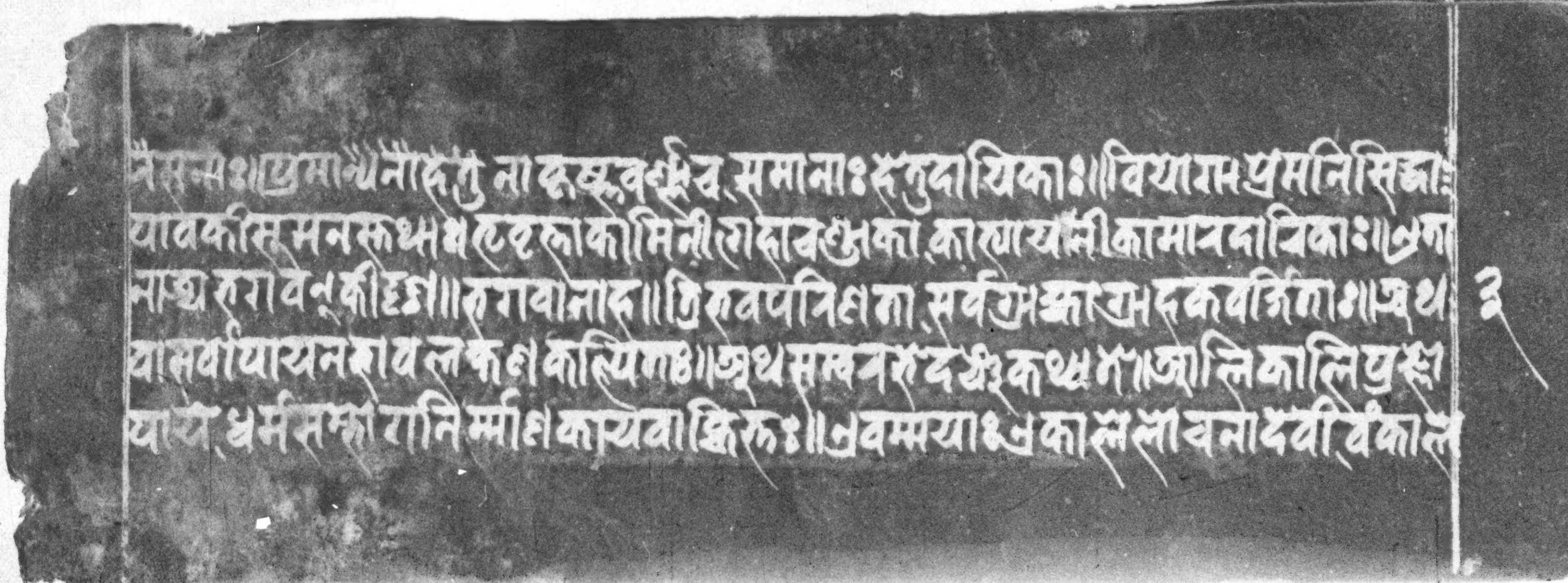

नैसन्नः॥ प्रमाण्यैनौ हेतु नाकृष्टवर्णश्च समानाः हेतुदायिकाः॥ वियोगप्रमनिसिद्धाः
यावर्कीसमनस्कथ्य हेतुहलाकामिनी रादावञ्जका कात्यायनी कामावदायिकाः॥ ज्ञा
नाश्च रागावेनूकीदृश॥ रागावानाद॥ त्रिरवपरिणता सर्वग्रन्थाग्रन्थकवर्जिताः॥ अथ ३
वासर्वापायनरावलकणकल्पितः॥ अथ सम्वरदर्शकथ्यते॥ जालिकालिप्रज्ञा
याये धर्मसंहारनिर्माणकायवाक्चिरूः॥ एवम्मयाः एकाललावनादर्वीवकाल

मामकी स्मृताः॥ मकारस्य पाण्डुरा देवी याकारस्य तारिणी स्मृताः॥ निर्माणचक्रपद्मचतु
र्दशदलः धर्मचक्रजुष्टदलः॥ सम्भोगचक्रपाण्डुरदलः॥ महासुखचक्रद्वात्रिंशद्दलः
चक्रसंख्याक्रमेण व्यवस्थापनम्॥ चत्वारः कृष्णविचित्रविपाकविमर्दविलक्षणः॥ चतु
रायसत्यदुःखसमुदयः निरोधमार्गः॥ चत्वारः तत्वाज्ञानतत्वमन्त्रतत्वदेवतातत्व
ज्ञानतत्वः॥ चत्वारानन्दः॥ आनन्दः परमानन्दः विरमानन्दः सहजानन्दः॥ चत्वारोऽभि

कायाः॥ स्थावरी सर्वास्तिवादः सम्वर्गी महासंघीः॥ चन्द्रसूर्य्यजालिकालिबाउगस
क्रान्तिचतुषष्ठीदण्डद्वात्रिंशत्वातिः॥ चत्वारप्रहरएवंसर्वचत्वारः॥ चक्रवर्तीकालि
तानारोदहतिः॥ लोचनादीनांदक्षाइहंप्रवर्तगणी॥ ॥वज्रकुलपटलप्रथमः॥ ४
मन्त्रपटलंव्याख्यास्याम॥ सर्वरोगिकवलिमन्त्रः॥ ॐ अकारामुखसर्वधर्म्माणांमाद्या
नुत्पन्नत्वात् ॐ आः हूं रुद्रस्वाहा॥ तथागतानांबीजं॥ ह्रूं आं जीं ग्वहूं॥ ॐ देवपिवक

क३

हं २ रुट् २ स्वाहा ॥ सर्वमन्त्रोदय ॥ ॐ कारान्तादि स्वाहान्तः रुट् कारा विदर्भिणः ॥ अकच
टतपयशः ॥ पूरकाणः ॥ यागिनां बीजं ॥ अ आ ः इ ई उ ऊ ऋ ॠ ऌ ॡ ए ऐ ओ औ अं अः ॥ द्वि
भुजस्य ॥ ॐ त्रैलोक्या [illegible] पयहं रुट् ॥ चतुर्भुजस्य ॥ ॐ ज्वाल २ स्याहं रुट् ॥ षड्भुजस्य ॥ ॐ कि
टि २ वज्रहं रुट् ॥ अधिस्थानमन्त्रः ॥ ॐ आः हं ॥ रूमि ॥ आधनमन्त्रः ॥ ॐ रक्त २ हं रुट् स्वाहा ॥ १४
ॐ हं स्वाहा ॥ स्तम्भनः ॥ ॐ अं स्वाहा ॥ वश्य ॥ ॐ खं स्वाहा ॥ उच्चाटन ॥ ॐ ह्रीं स्वाहा ॥ द्वेषा ॥ ॐ वूं

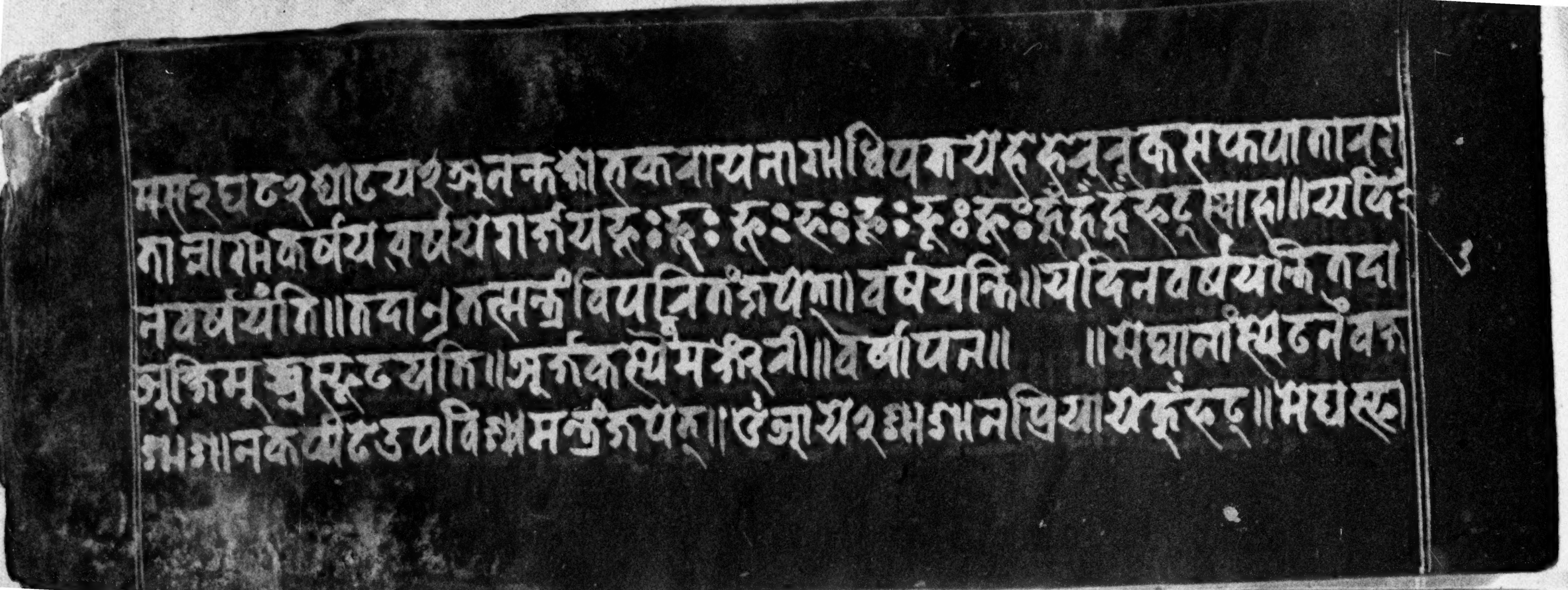

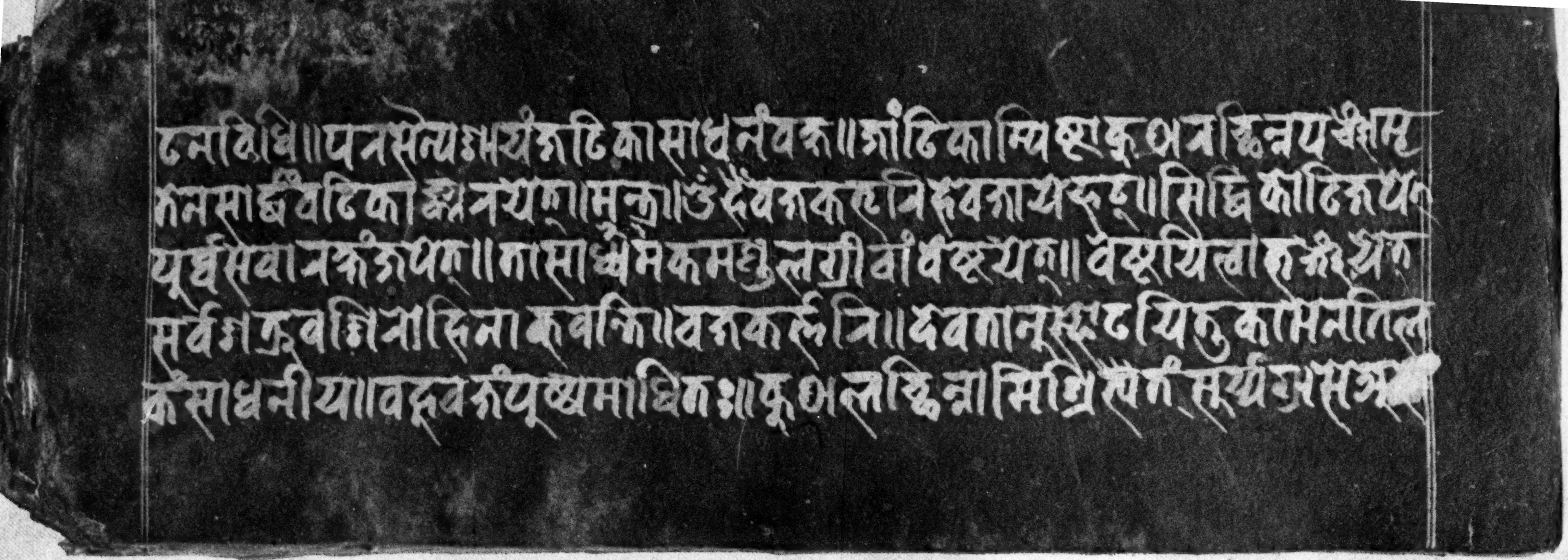

टनविधि॥ पनसेन्यश्मयं गटिका साधनं वक्ष्ये॥ गांटिकाम्पिष्टाकृ अनच्छिन्नपर्वंशम्
गनसार्द्धं वटिका क्षत्रयत्॥ मन्त्रा॥ ॐ देवकक्षरि देवगायरुद्र॥ सिद्धिकाटिकपन
पूर्वसेवानकं जपत्॥ तासाध्यमेकमधुलग्रीवां वेष्टयत्॥ वेष्टयित्वा तत्रैव
सर्वशत्रुवशिनाशिना कवन्ति॥ वज्रकर्लरि॥ देवतानुस्फुटयितुकामनतिल
कं साधनीया॥ वहुवर्णपुष्पमाधिकः॥ कृ अलच्छिन्नामिश्रितं सूर्यं असम्

वयत्॥ ॐ यं कारनिष्पन्नं मद्यादनं विलावयत्॥ वाक्कुर्वं दृङ्मत्तं मद्यमुदगिरतिः॥
प्रमदावशीकर्तुकामनञ्मूकतरं गत्वा रक्तवस्त्रपरिधाय मदनहरस्तकयत्॥ का
चमाचीकाचसनगिरकं वन्द्यामन्त्रं जपत्॥ ॐ ञ्मूकीमद्भीः वीजं हवतु स्वाहा॥ अ
यूतनाराष्ट्रति॥ ॥ चन्द्रसूर्यवशीकर्तुकामनञ्मालिपिष्टकलयन् चन्द्रा
कृत्वा वज्रादकननिक्षिपत्॥ ॐ वज्रार्कमाचल २ गिष्ट २ हवजाय स्वाहा॥ सफका

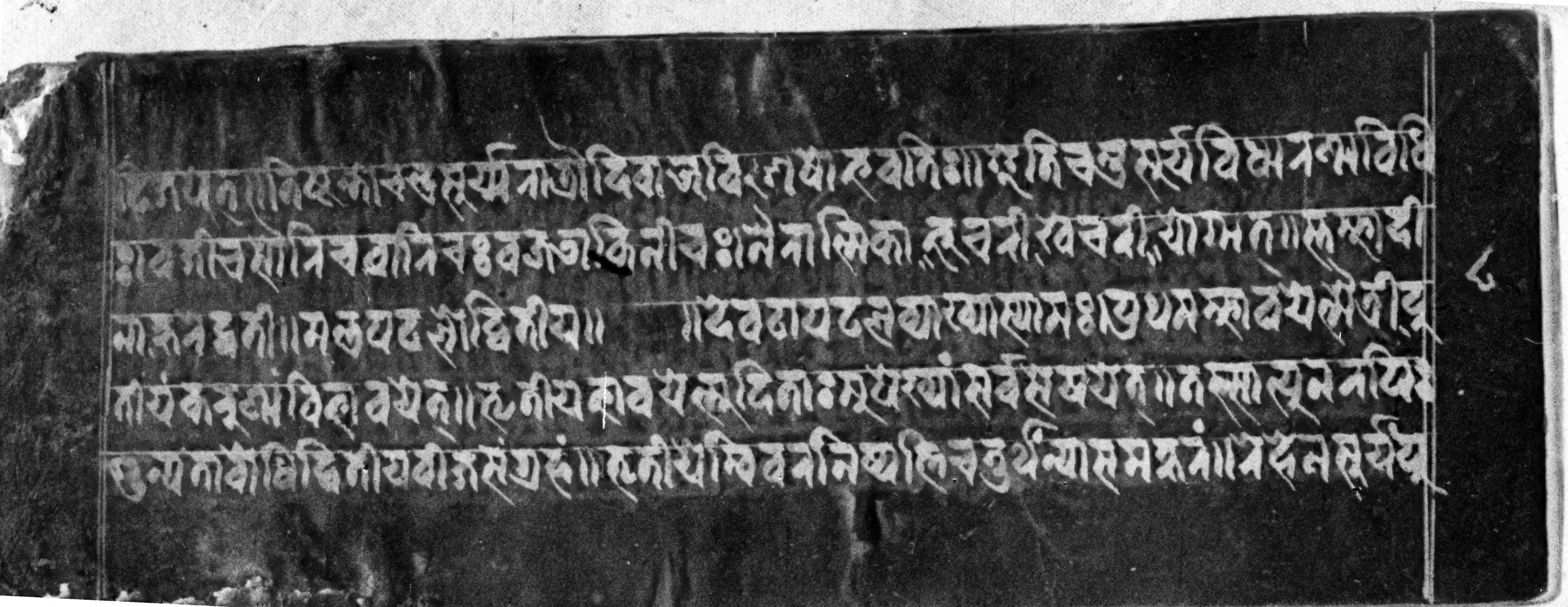

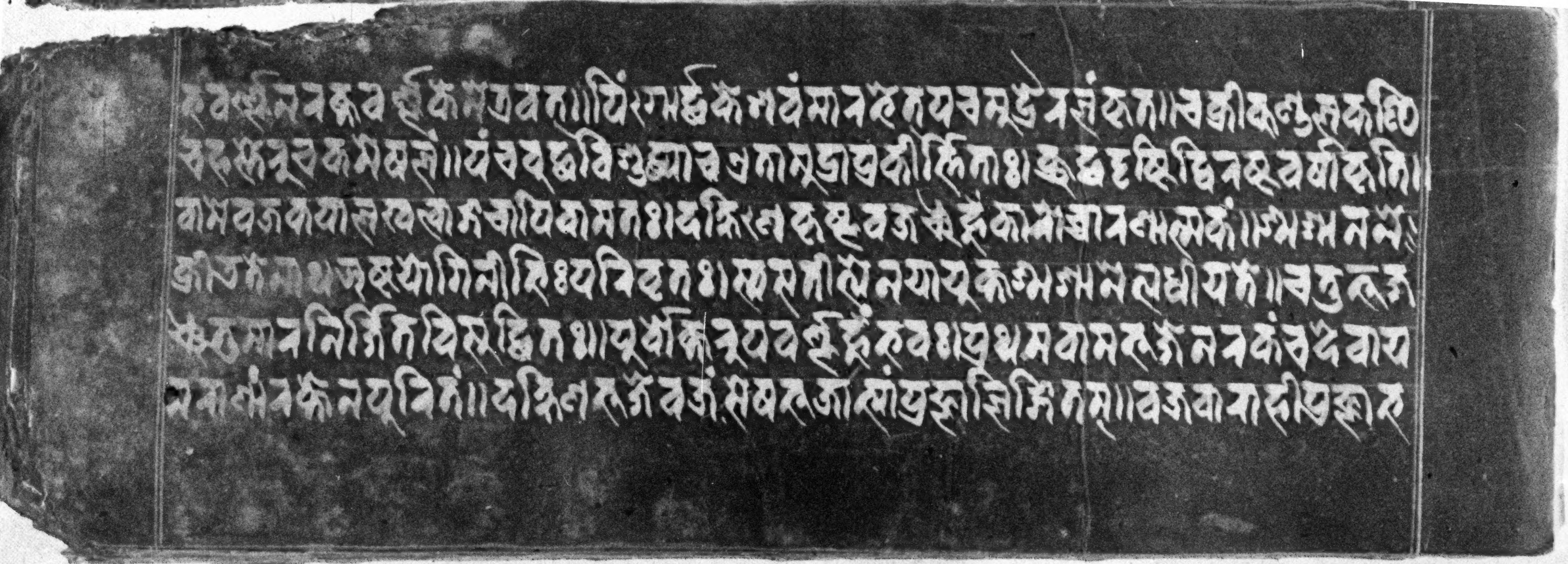

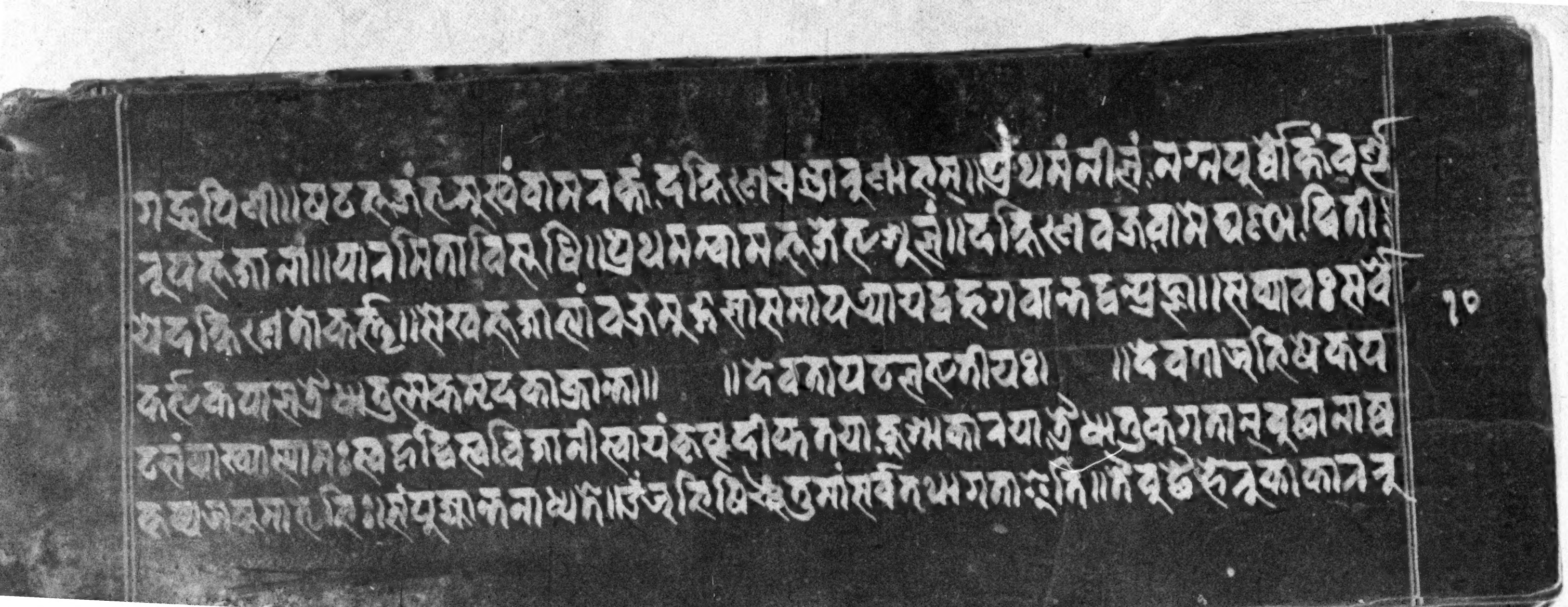

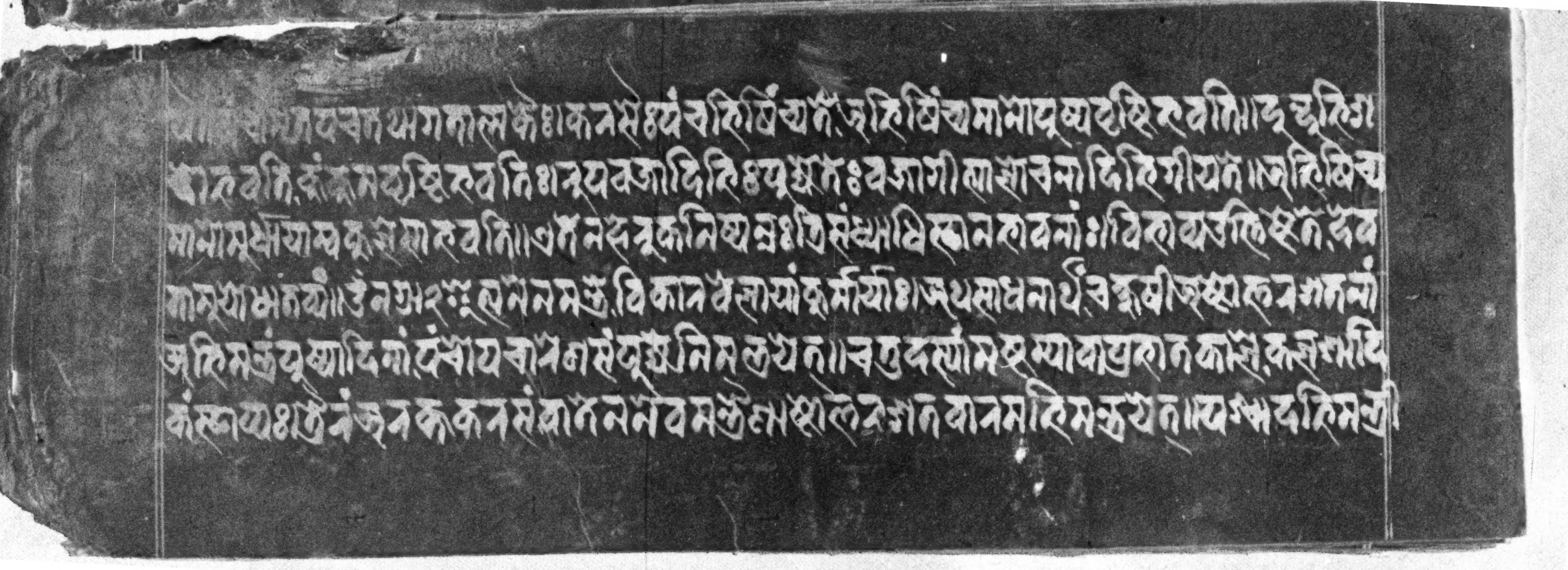

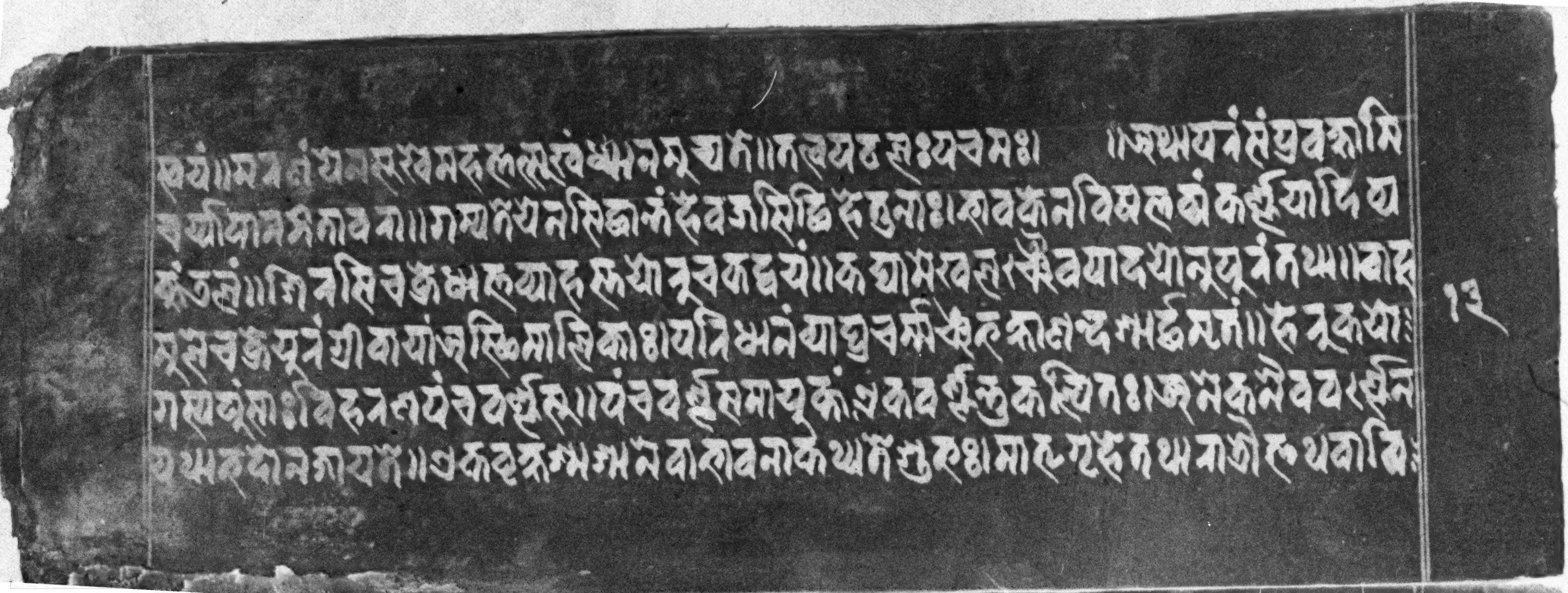

ध्यानविवर्जितः समयसम्वरविनिर्मुक्तः स्वयं करुणसूयागवान् ॥ अकृतुल्याप्रियादेलः पूरणाख्य
तिनिश्चितं ॥ हयं तत्र न कुर्वीत सिंहरूपं न ज्ञापयेत् ॥ करुणापिबतेनित्यं सर्वसत्वार्थहेतुना ॥ यागया
नरतायागीनान्यथा नेदमर्जुनः ॥ चर्यापटलः षष्ठः ॥ ॥ अथ श्यामपटलं व्याख्यास्यामः ॥ यनवि
ह्लायतत्राग्रा हगिणी चापि न संशयः ॥ एकागुरिन्दर्शयेद्यंतु द्वात्वां सूत्वागतम्ह्वयेत् ॥ क्रममुद्रावि
ज्ञानीयात्वामङ्गुष्ठनिषीदयेत् ॥ अनामिकान्तु यादद्यात्तस्य कनिष्ठिकं तथा ॥ मध्यमादर्शयेद्यतु
दद्यात्तस्य प्रदेशिकं ॥ अनामिकां दर्शयेद्यस्तु ग्रीवातस्य प्रदर्शयेत् ॥ पदं दर्शयेद्यस्तु पिशूरं तस्य द

१५

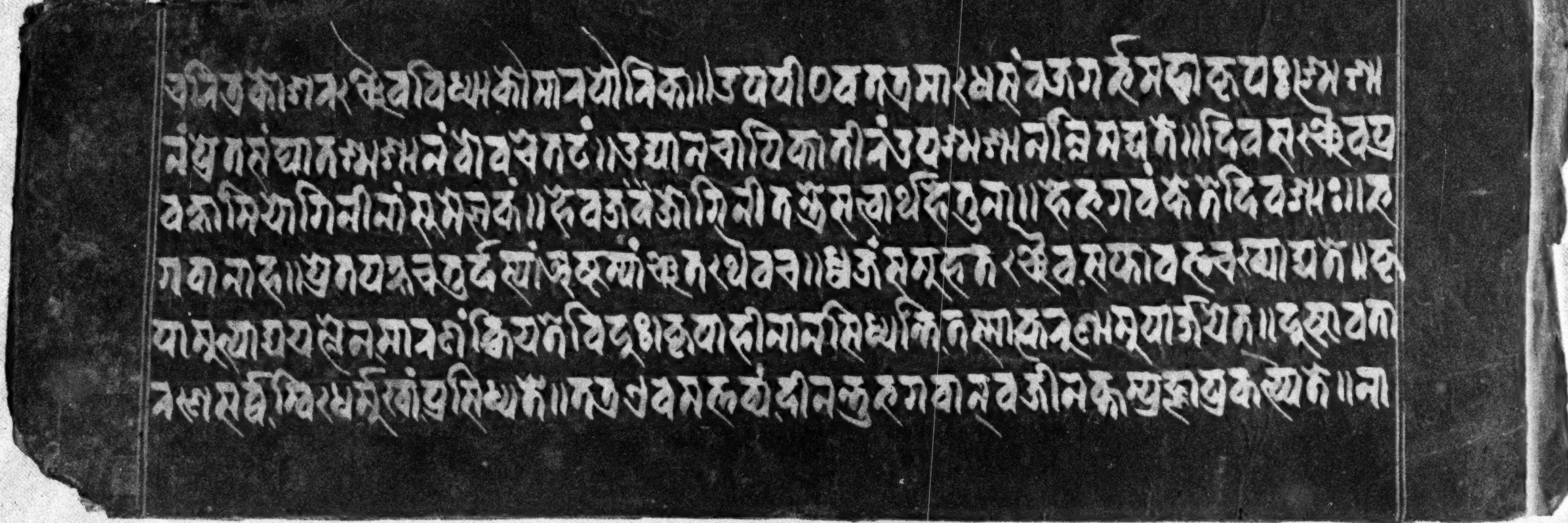

वाह्यवयिशुस्य हृं हृट् कालानवन्यष्यताः। सर्वविघ्नसमूहवन्मणुसं समविलावयत्॥ पूत्रवदवक्रचि
द्यः चन्द्रकाकिमलिप्रहः। एवं सर्वं च निष्पन्नाः प्रह्लादाय स्वलावतः। प्रह्लादिकास्थिउपाय चतुर्थ
स्य प्रह्लादतात्॥ रोमयोघाटरुजास्मात् चतुर्हृदं पृथक्॥ अध्यात्मपूटतावस्थितावेयं च योगि
नी॥ पंचस्कंधस्वलावनलावयद्योगविन्सदा॥ छन्दुवजायमरोमरी वारुण्यावारियोगिनी॥ कोवस
वजयाकिच मध्यनैमारालाजोगिनी॥ वाक्कपूपरोमरीत्वताली घस्मरी पूर्वकसी तथा॥ सवत्सी च
शुक्लीनी चैव कृष्णमीजाम्बिनीताः। अधवकिर्द्धवती चैव खचरी रूचरी स्मृता॥ एवं निर्वाणस्व

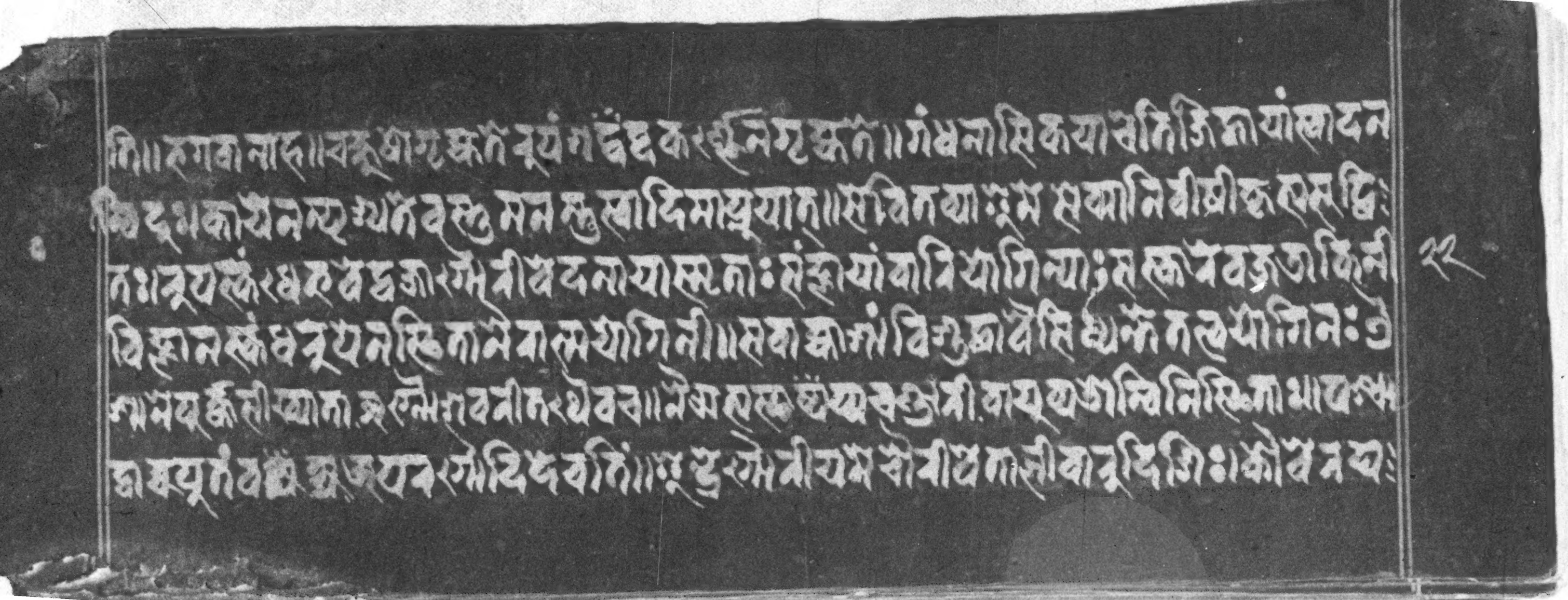

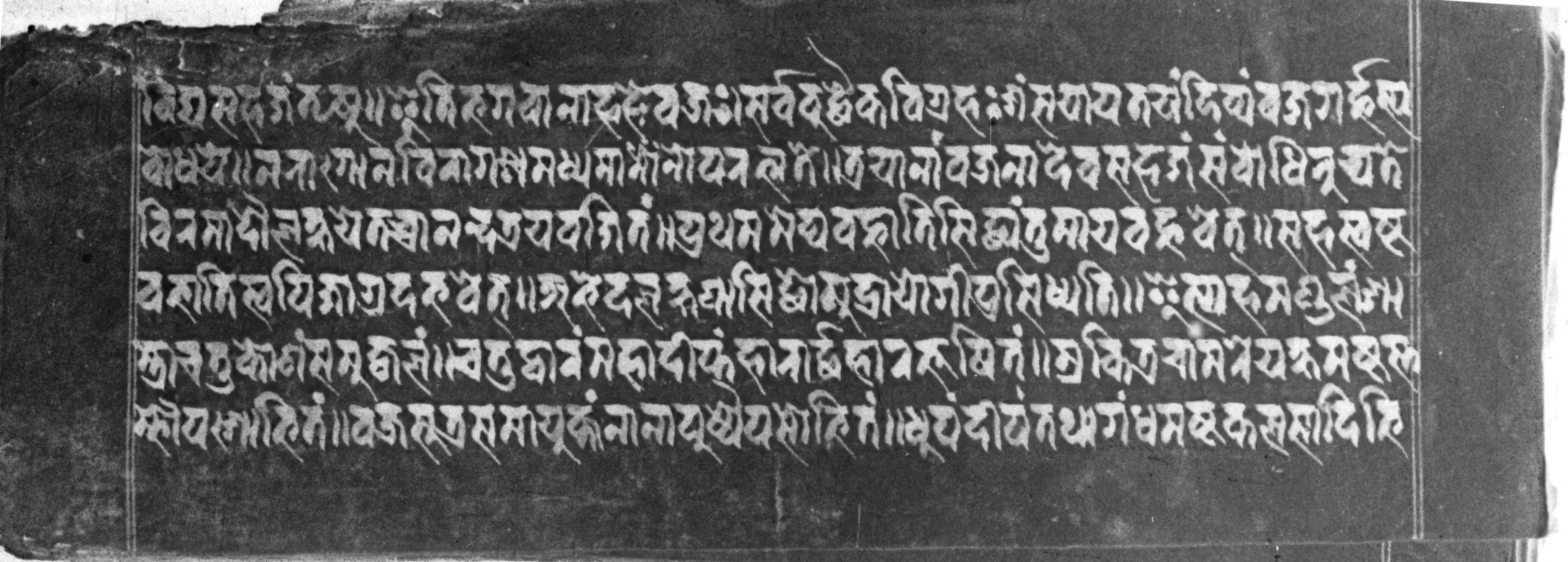

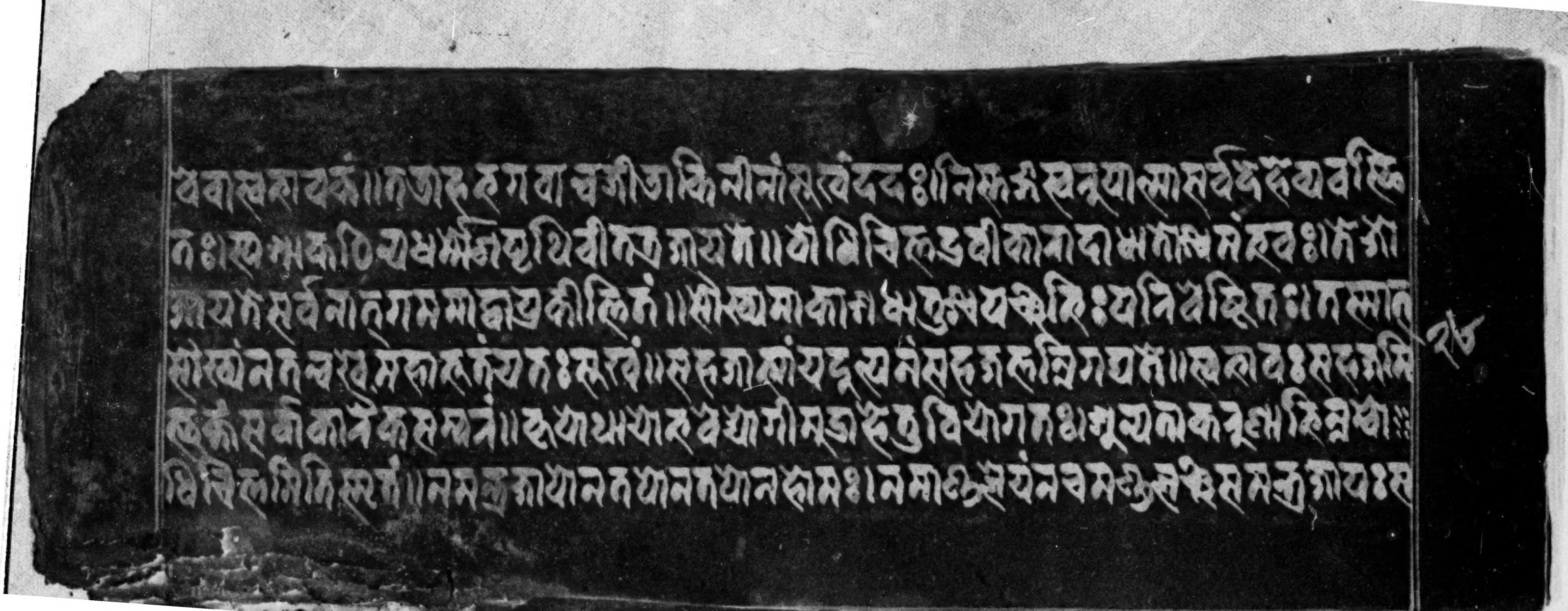

त्रकायस्यात्समयहृदयरक्षेत्॥ सर्वाकार्यन्तु कर्त्तव्यं हित्वा सत्त्ववचनां॥ सत्त्वप्रकारमात्रेण मू
ढासिद्धिर्न जायते॥ समयं च हृदयेन कृतनादितादिं तथा हृदिं स्वन्तस्य ज्ञादिस्वच्छवाः पंचामृतं
तथा हृद्रवज्रसिद्धिहेतुनाः सफावलकनालकहवगाकेशलकलः सफावलेहवसिद्धिवि
रमानन्दद्रवकी॥ सम्बन्धं च कृष्णाद्यं गंधकार्यं महावपुसफसापाहवलस्य दृष्ट्वा योगी तु लक्षयेत्॥ यै
तस्य यासितमात्रेण रचनत्वं हवहृल्लभेत्॥ अथ कृत्वा कृष्णासाधनं हवतिः सर्वसत्त्वं वर्ज्यं तु सं
क्रिया पूर्वमुष्टिं द्विष्टं विस्तरेण कल्प्य द्वादशे॥ ह्रीकारसम्वादवीरकावर्ज्यं चतुरुत्तमाः॥

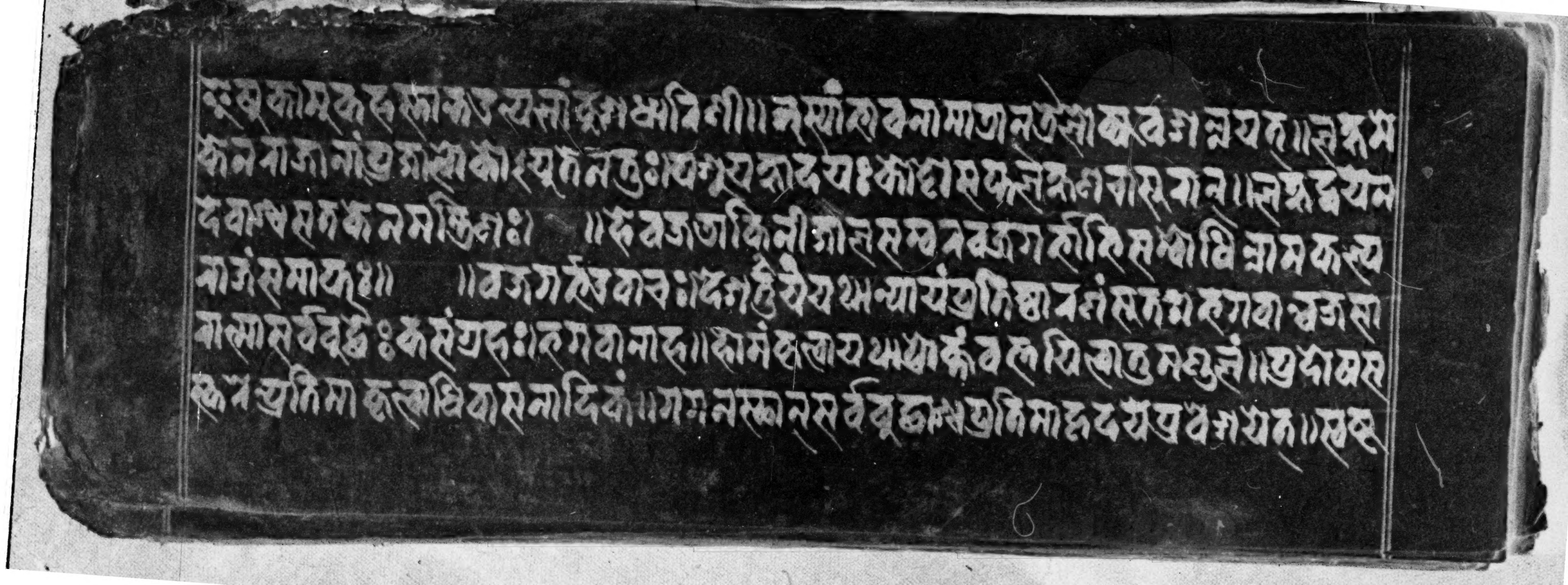

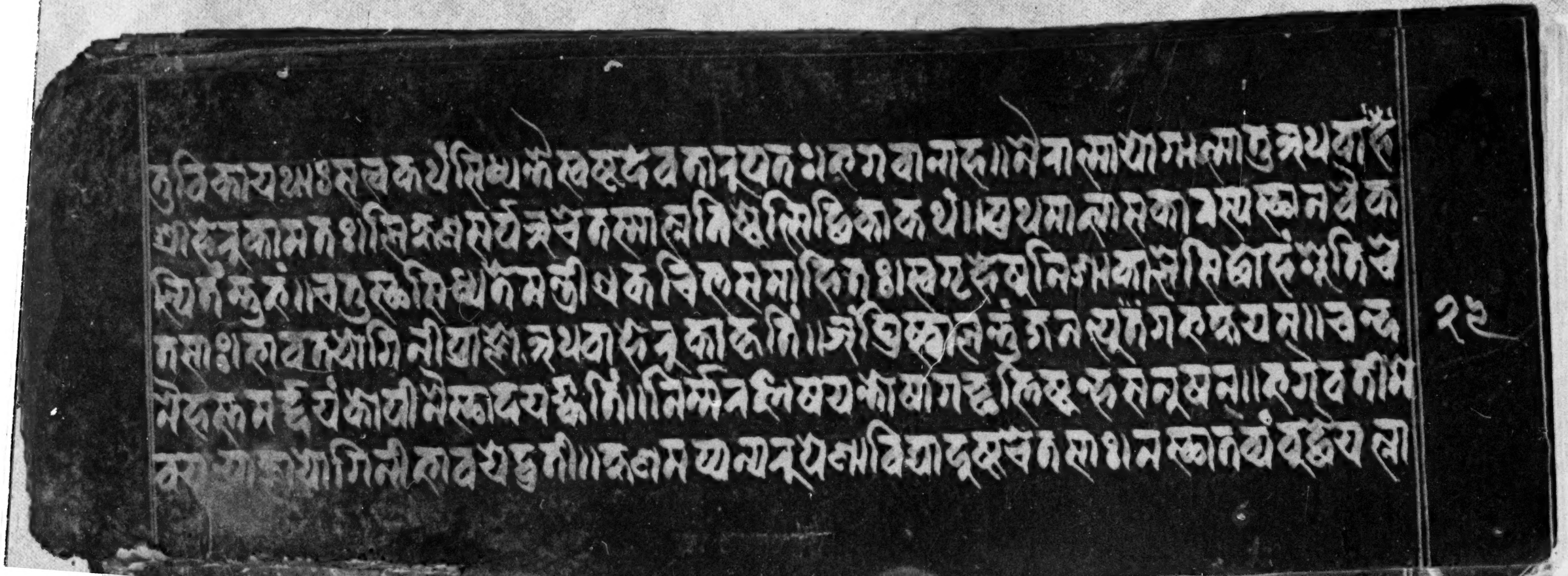

स्य योगिनः ॥ उत्पत्तिप्रज्ञया ह्यात्मा प्रज्ञायाय न बाध्यते ॥ उपायः सम्भवो यस्मात् त्रासयत्युज्ज्वलत्वा
ल्लकी ॥ तेन प्रज्ञया त्रास्यास्त्वत्पादो नैव तत्त्वतः ॥ प्रज्ञया ह्रीयते कश्चित्त्रासयाह्वावान्न च क्षयं ॥ उत्प
त्तिक्रमयोरगनपुंपक्षमाह यद्भुती ॥ पुंपक्षस्य प्रवक्तृत्वात्पुंपक्षे निष्ठुरं च यत् ॥ यथा मायाय
थास्वप्नं यथा स्यादन्तरा ह्वयं ॥ तथैव मन्युज्ञं ह्यतिसतत्वात्स्यात्स योगतः ॥ महामुद्रा हि विकल्पः
यथाज्ञातं महत्सुखं ॥ तस्यैव तत्प्रज्ञावस्यात्मन्युज्ञं नान्यसंभवं ॥ सुखं कृष्णसुखं पीतं सुखं रक्तं सु
खं सितं ॥ सुखं ध्यानं सुखं नीलं स्वकृतं सचराचरं ॥ सुखं प्रज्ञासुखायाय सुखं कन्दुकवज्रं तथा ॥

३१

तः॥ साध्याहं जगद्धास्तासाकाहं लोकिकाप्यहं॥ सहजानन्दस्वरूपाहं परमानन्दविरमादिकं॥ त
थाच प्रत्ययं पुत्रजंधकारं प्रदीपयत्॥ द्वात्रिंशल्लक्षणी सास्ताक्षजीत्यनुव्यञ्जनीयुतः॥ यो विह्व
लसुखावलां शुक्रमनाम्ना व्यवस्थितः॥ विनाशनेन सौख्यं स्यात्सुखं हित्वा ह्यवत्मनः॥ मायकसम
र्थत्वाद्देवतायोगतः सुखं॥ तस्माद्बुद्धानहावस्यादहावरूपोपि रेवतत्॥ सुजसुखाकाररू
पाचक्षरूपी परमसौख्यतः॥ तस्मात्सहजं जगत्सर्वं सहजं स्वरूपमुच्यते॥ स्वरूपभवनिर्वाणं
विशुद्धाकारचेतसा॥ देवतारूपयोगन्तु जात्रमात्रव्यवस्थितं॥ सुजसुखवर्णस्वसंस्थानाकिन्तु प्राकृ

३२

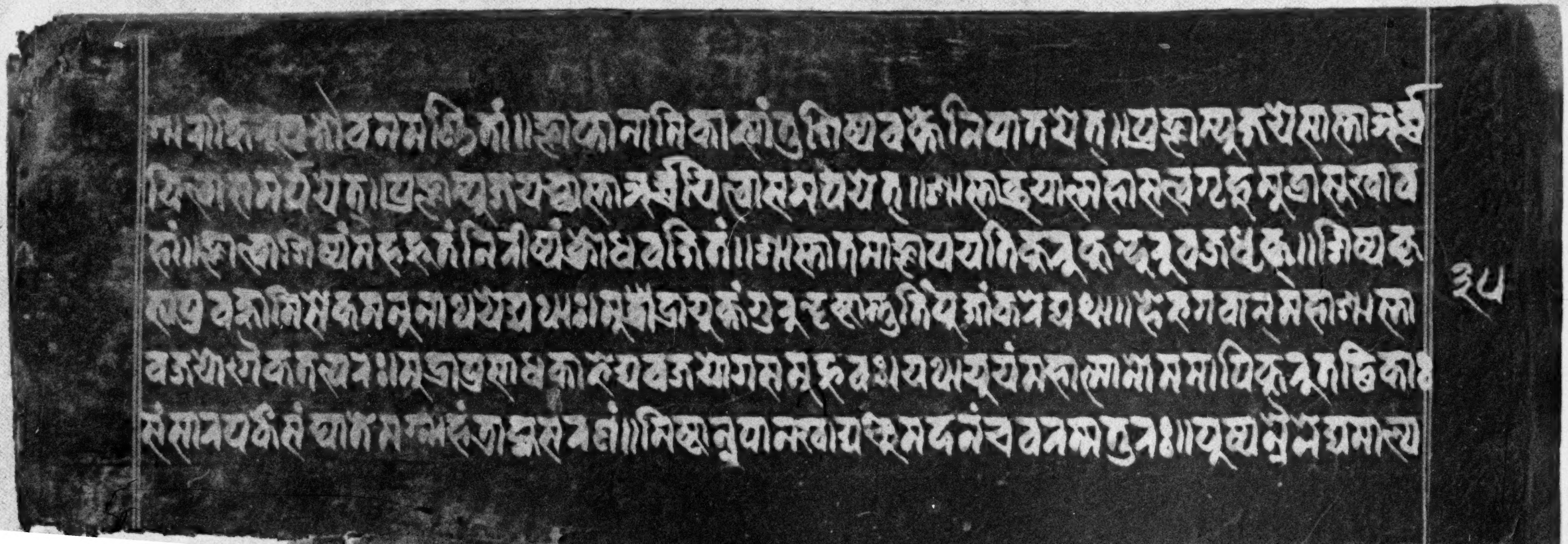

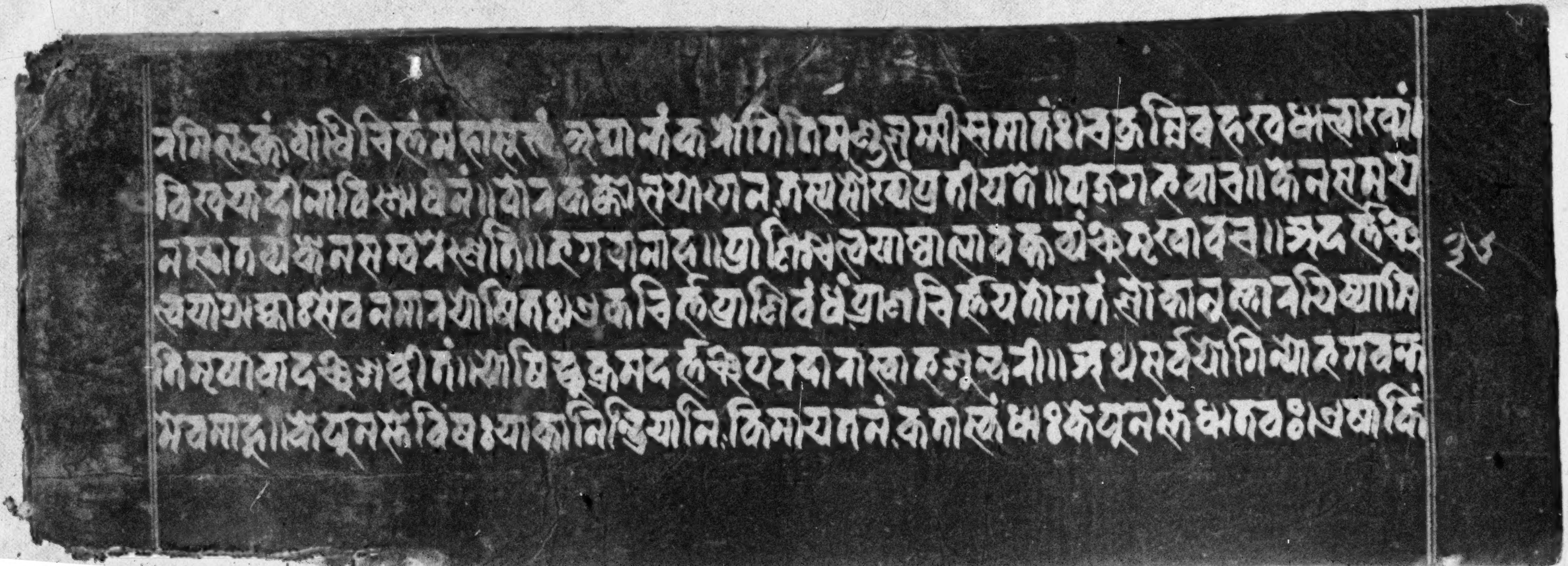

स्वभावं ॥ भगवानाह ॥ षड्विषयाः रूपशब्दगन्धरसस्पर्शतीर्थवच ॥ धर्मधाः तु स्वभावश्च षडेते
विषयामता ॥ इन्द्रियाणि च षट् ॥ चक्षुःश्रोत्रश्च घ्राणश्च जिह्वाकायमनस्तथा ॥ मोहवज्रादिभिः पूः
का षडेते इन्द्रियाणि च ॥ विषयविषयीभूतकालान्तु द्वादशायतनं भवेत् ॥ पञ्चस्कंधस्वरूपाद्याः
संस्कारान्तामहाः इन्द्रियविषयश्चैव इन्द्रियविज्ञानमेव च ॥ धातवोऽष्टादशाख्याता योगिनीनान्तु बा
धयेत् ॥ तद्यथा काष्ठश्च मथनीयश्च पूरुषहस्तयायामश्च प्रतिह्यकस्मादग्निरुपजायते ॥ तस्मादग्नि
काष्ठतिष्ठति न मथनीयं न पूरुषहस्तयाः ॥ सर्वाकारतपरिगवेषमाना ॥ एकस्मिन्नपि नास्ति ॥ स

वाग्निनसह्यंनमृषा॥एवं सर्वधर्म्मायोगिन्यामनसिकृत्वा॥अथनेमौरात्मायोगिनीप्रमुखाः स
र्व्वेवज्रजाकिन्यः॥पञ्चमृतगृहीत्वासमयद्रव्यगृहीत्वाहगवन्तंवज्रसत्वपूजयन्तिकुन्दुरुयोग
ननुरागयन्ति॥पिबापयन्तिचजामृतरसं॥ततःपश्चाद्भगवानुष्ठति॥ऋषिस्थानंदर्शयति॥
हाहावज्रजाकिनीन्यमयागुप्तिकृतंतत्वसर्व्वबुद्धेनमस्कृतं॥पूजावज्रस्वहावनकथयामिशृ ३८
णुतद्वयाउत्साहप्राप्तः सर्व्वदेवस्यादक्षिणजानुमण्डलंपृथिव्यापतिस्थाप्यथनहगवान्तना
ज्ञेसिम्युत्तमहगवन्तोहाषितंशृण्वन्ति॥हगवानाह॥खानंपानंयथाप्राप्तंगंम्यागम्यनवज्रय

यच विधिख्यातं वर्ह्यहं दनहेदितं संध्याहाषतयता स्यः ४ वृद्धाश्च पञ्चकोज्ञिका ॥ ताम्बीवज्रकुली
ख्याता नटीयज्रकुलीतथाश्वयचीनत्वकुलीचैव, द्विजाताथागतीमता ॥ नजकीकर्मकुलीचैव व्रता
मुद्रासुसिद्धिता ॥ ज्ञासांशुकुलएव वज्रंपूजयित्वापिवद्धती ॥ वज्रगर्हमहासत्वयन्मयाकथितम्मया तत्स
र्वसादरग्राह्यं संध्याहाषंमहद्भूतं याहिषिकाप्रहवज्रनवदसंध्याहाषया ॥ समयपवित्राहनरा
स्यजायतनात्रसंशय ॥ ॐ स्फ्रयडवचोरैश्च ग्रहजलविद्यापि संध्याहाषहाहाषयन् ॥ स्वसमयवि
द्यंप्राप्य यदिनहाषयदिदवच ॥ तदाकाहंप्रकुर्वन्ति योगिन्यश्चतुपी० ज्ञा० ॥ ॥ हेवज्रसर्वत

३२

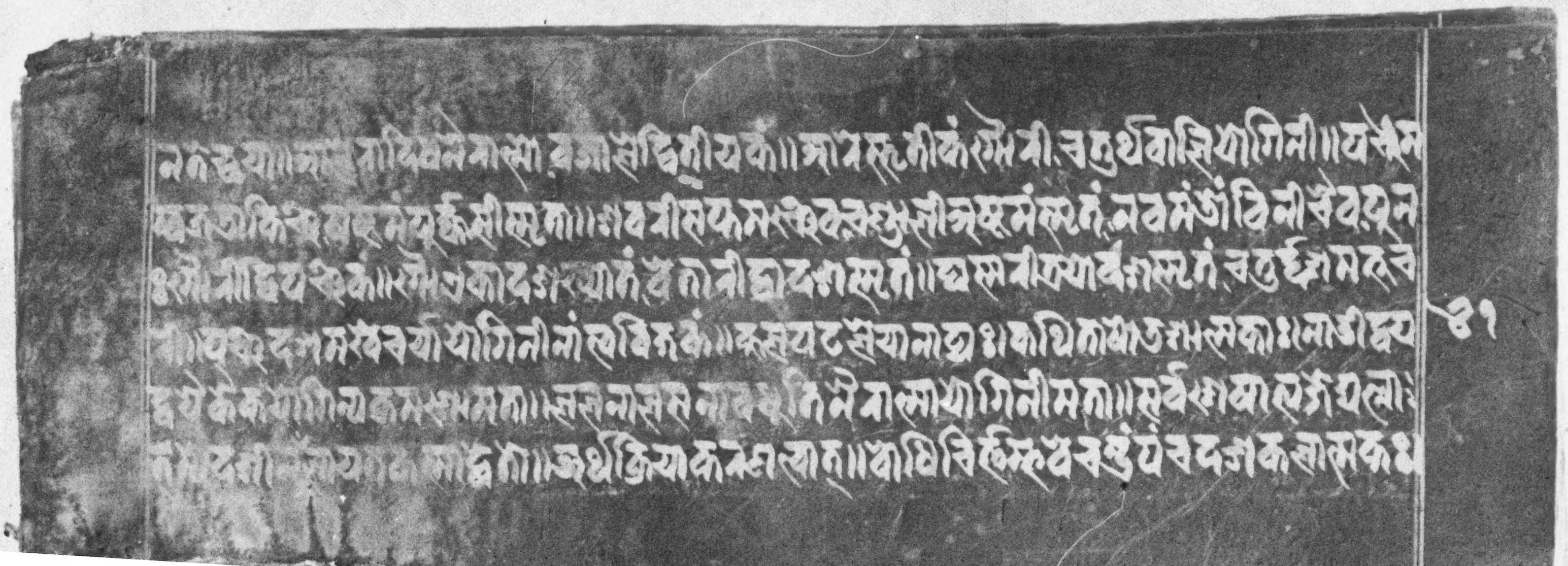

ब्राह्मं यज्ञसवेरसूरयिगं॥ कण्ठसंस्थागचक्रं च महासुखं सिरसिस्थितं॥ त्रयं काशं च निस्यन्दविया
कं धर्मचक्रतः पूरुषकारकं धर्मसंसूक्ष्मचक्रकं॥ दशं चतुर्विधं प्राकं निष्यन्दाद्यविहृदितं
कर्मसंस्कृगर्वातप्रज्ञाकर्ममारुतचोदिता॥ स्थावरीनिर्मानचक्रतुनिर्मोघं स्थावरं यतः सर्वास्तिध
र्मचक्रं च धर्मावादसुमुखः संविदोहचक्रं च कण्ठसंवदनं यतः महासंघीसुखचक्रं च महासु
खं स्थितः शतिकायं कायमिच्छकं उत्तरमिहारमुच्यते॥ वीतरागस्य वैद्यानोजनायर्जज्ञचीव
रं॥ उपाध्यायीतथाजननीवन्दनं मस्तकाङ्गनिःशिष्यापदजगत्कृत्यं मन्त्रजापं महर्लिथा॥ जंका

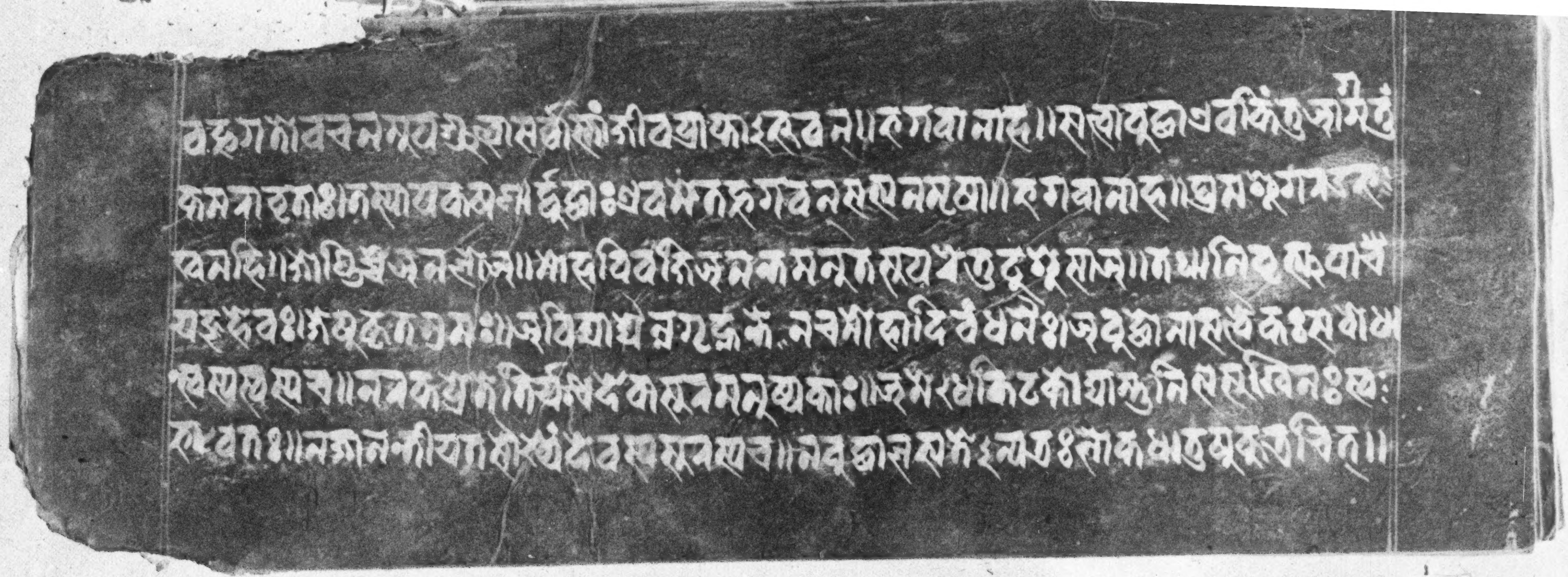

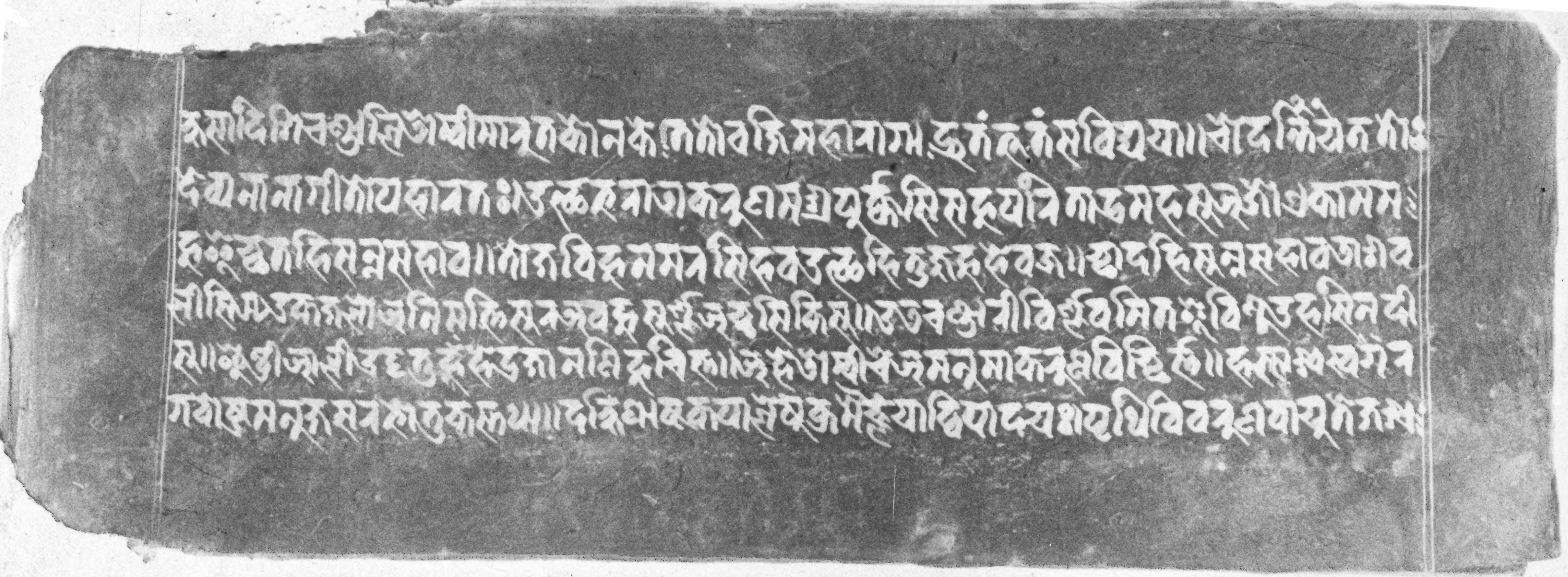

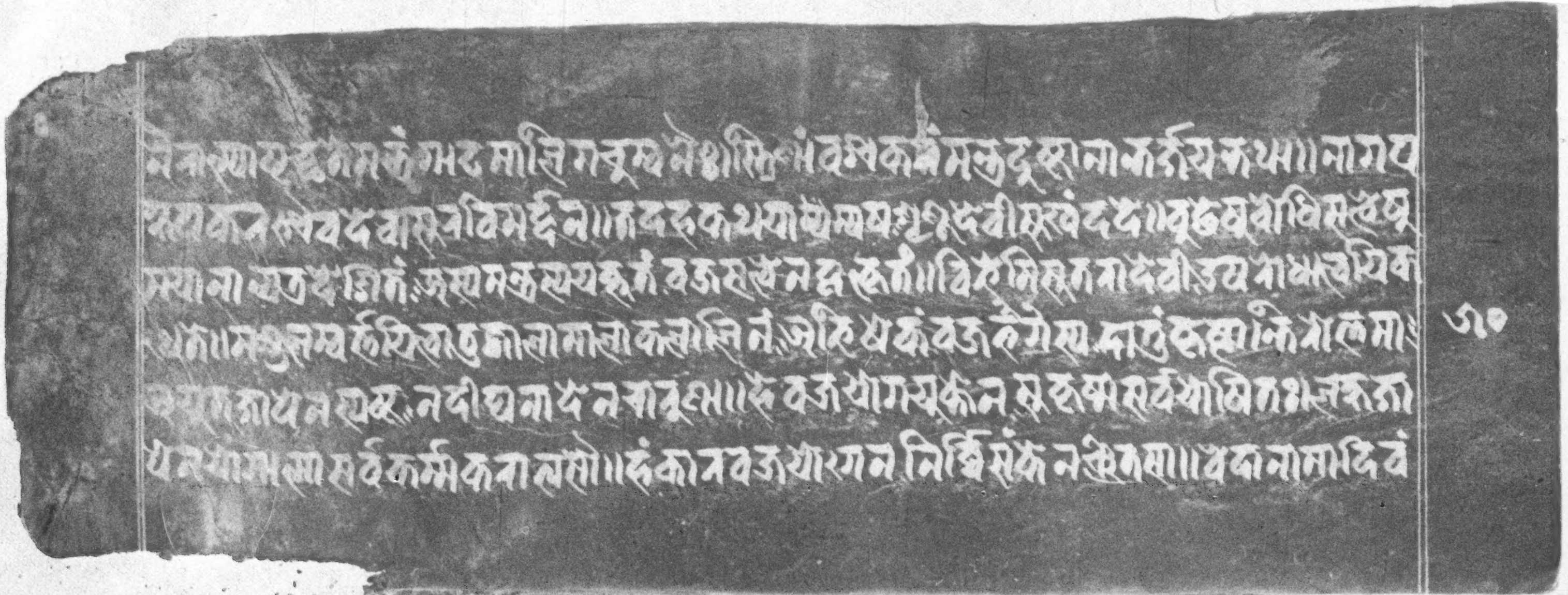

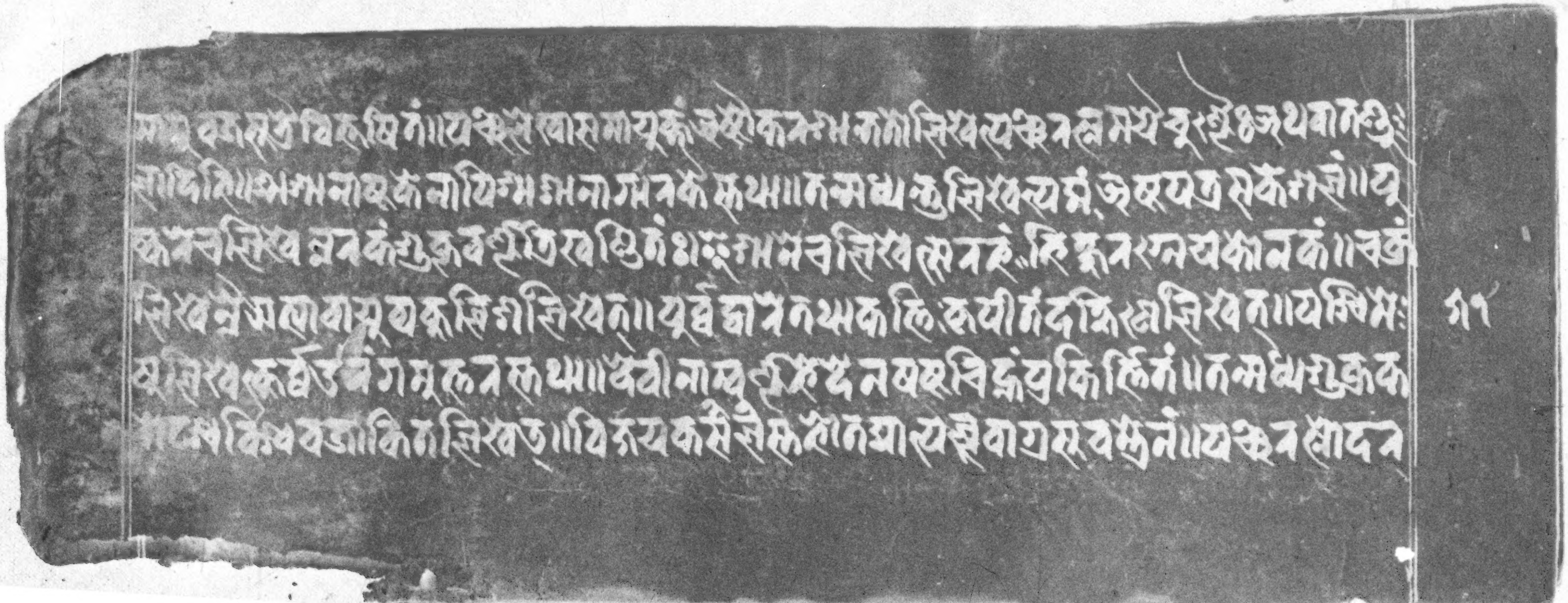

चक्रीयतत्रतत्रधातककाज्ञयागतः॥पश्चाद्द्वितीयप्रहरशिष्यंतसिष्यतत्रप्रवेशयत॥जक्रिप्रः
वायवस्तुतपश्चात्सत्युज्ञदर्शनजक्रिषदीकेयतत्रनीशीश्रविजनगृहे॥ ॥यथाकथि
तास्वक्रिषकाः॥ ॥आचार्यादिप्रहरदत्तःस्तुतिपूजायथास्थानंश्रीगुरुत्रयंसूसिष्यकेःतच
श्चिदर्शयर्हत.विरमादिपरमात्मकं॥आपितंसर्वतन्त्रषूज्ञकमन्त्रप्रकाशितं॥पृष्टतत्रसा
दवीवजपूजाप्रयागतः॥तत्कर्णकीदृशंदेव.कथसीयेमहाप्रहा॥भगवानाह॥अनुनजन्मन
र्गतहीनउहवनउनिर्वानतहि॥गुरुसापरममहासुहाउनोपरनोजाप्यानस्वसव्यतरया

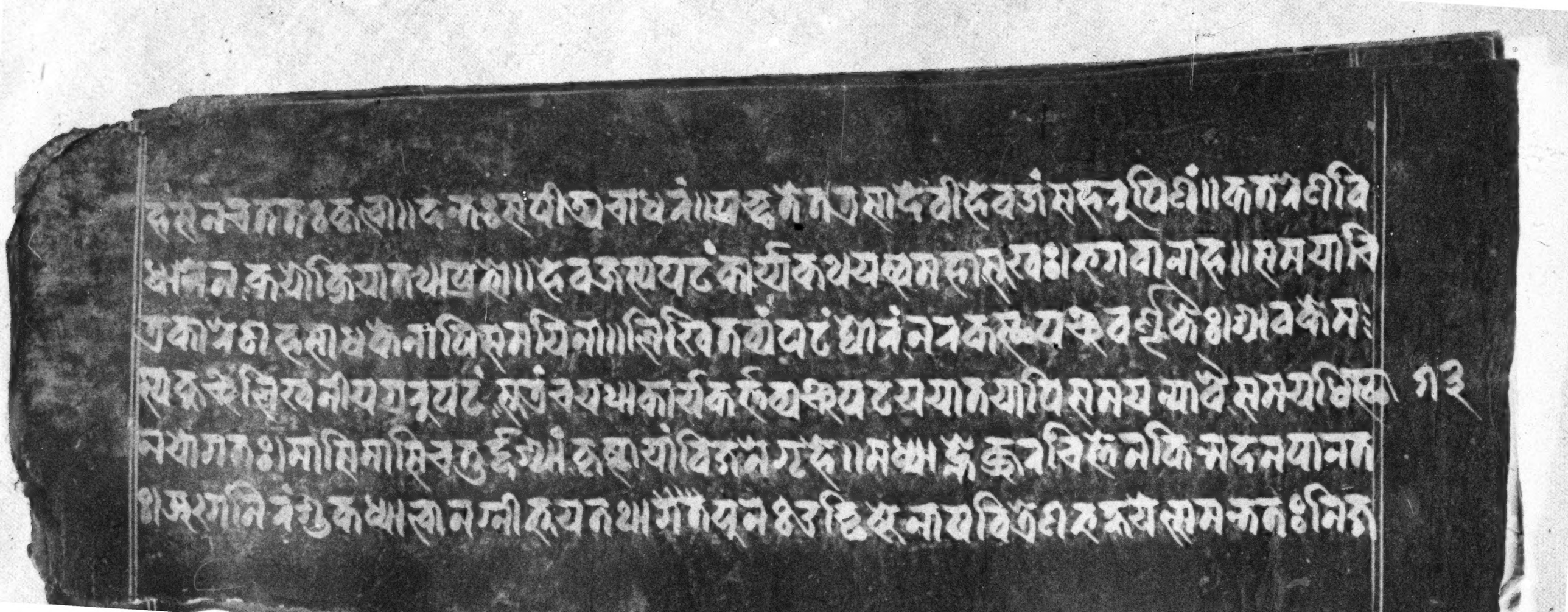

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

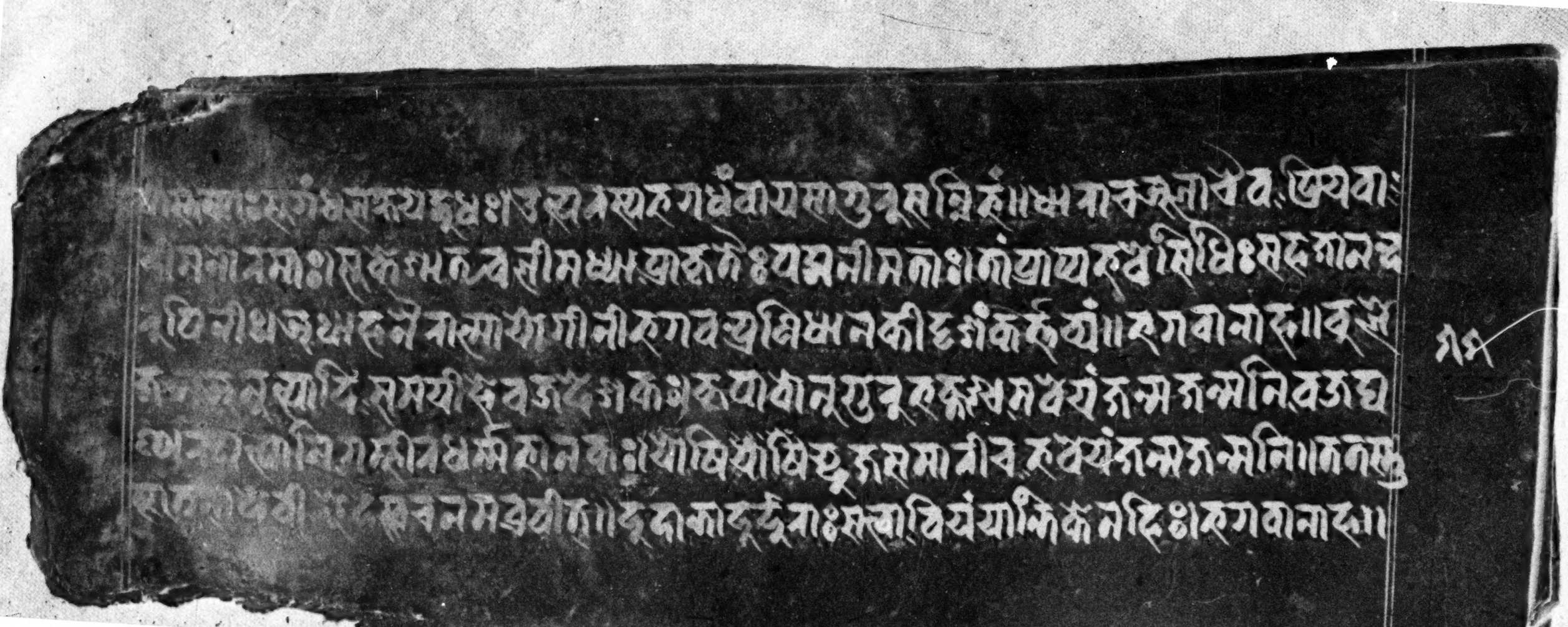
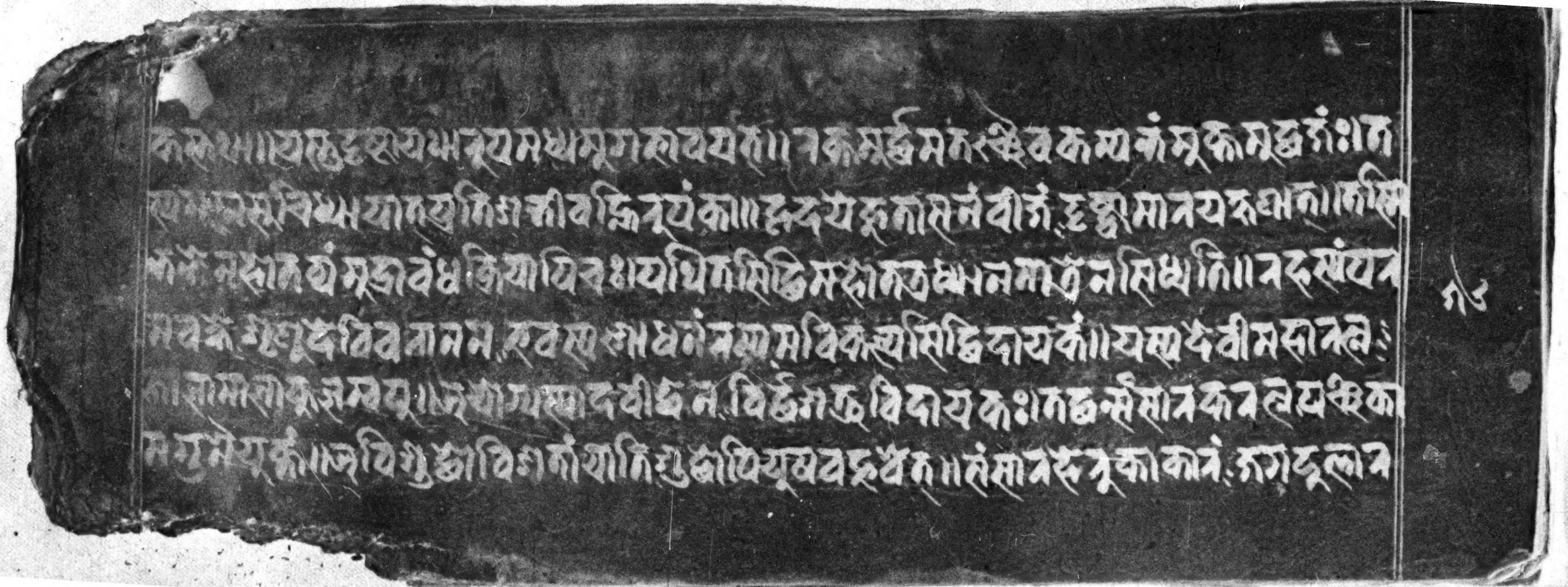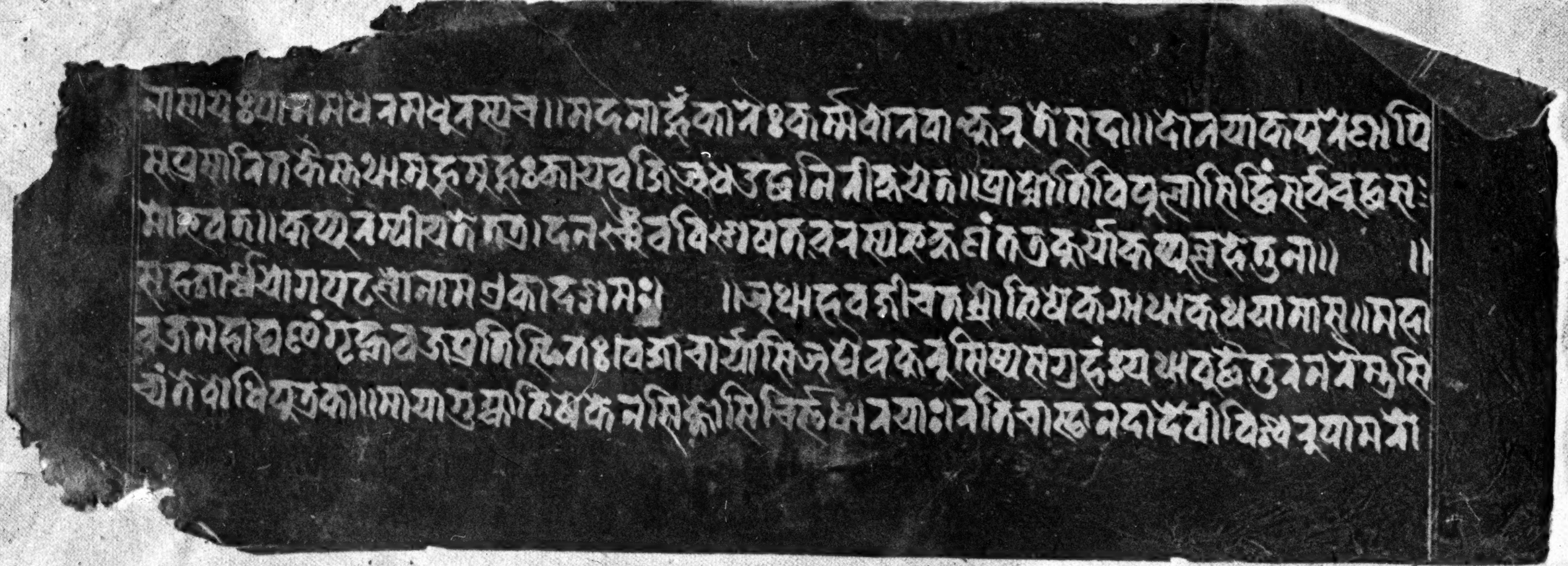
[illegible] प्रथमं तदनु शिष्याय दंदशा ॥ वैशाख्यं तत्र दस्यत: सूत्रान्तश्च पुनस्तथा ॥ योगा
[illegible] तदनु माध्यमकदिशत् ॥ सर्वमन्त्रनयज्ञात्वा तदनु हवजमालकं ॥ गृह्णि
[illegible] सिध्यति नात्र संशयः ॥ ॥ हवजविनयः पटलो नामाष्टमः ॥ ॥ अथात
[illegible] देहकं येन विज्ञानमात्रेण साधकसिद्धिमाप्नुयात् ॥ साध्यस्य नाहि मूल
[illegible] ॥ हरूकः प्रतिधारणं नानात्वात् कुरुते सा ॥ हावनामात्रकेनैव वृद्धा
[illegible] अवगत्वा गुरोर्मनोः ॥ सामनायकारीव गुरुवृद्धनाः